

Hook

»All children, except one,
grow up ...«

iz knjige *Peter Pan*

SPIELBERGOV HOLLYWOOD

Spielbergova **Blížnja srečanja tretje vrste**, odiseja o fizičnem stiku Zemljana z NLP, so bila prvo resno znamenje, da bodo bodoče hollywoodske sanjarije s specialnimi efekti prerasle že nekoliko pretesne in toge okvire znanstveno-fantastičnega futurizma tipa **Vojna zvezd**. Tako so bitja iz vesolja začela množično padati na Zemljo, se razmnoževati v človeški podobi in si celo drznila prilastiti vrline ter slabosti bajeslovnih bitij. Special-effect-movies so na ta način našli zatočišče v domala vseh filmskih žanrih, od thrillerja in horrorja do pravljичnih fantazij. Zadnja je razvpiti **Hook**.

Odkar je Schwarzenegger ustoličil

Terminatorja, preobrazba telesa in obraza ni več lastna statusno nižji kategoriji igralcev. Hollywoodski zvezniki namreč ne verjamejo več, da je »neprepoznaven«, potem takem neslaven nastop v tovrstnih filmih zapravljen investicija imena. Ravno nasprotno. V prevelikem izobilju neizvirnih in neizrazitih likov povprečnih scenarističnih zgodb je pustiti se ufilmati kot specialni efekt vse prej kot zanemarljiv igralski izživ. Zadnji je razvpiti palček Tinkerbelle.

PETER PAN

Konec februarja 1991 je minil prvi od 116-ih snemalnih dni epske nostalgичne fantazije o izgubljenem in ponovno najdenem otroštvu, čigar sinonim je Peter Pan.

Odvetniška kariera štiridesetletnega Petra Banninga je vredna zavdanja, njegovo družinsko življenje pa ni videti preveč popolno. Banning yup-

pie je namreč na nekaj pozabil. Pozabil je, da je bil nekoč Peter Pan. Ko kapitan Hook ugrabi njegova odraščajoča otroka z namenom, da bi ga zvalil nazaj k bitkam v začarano Neverland, se je Peter primoran spomniti svoje mladosti. V magičnem kraljestvu lost boysev, ki so zavrnil odraščanje, med dvema Soncema in šestimi Lunami, med morskimi sireni in pirati se Peter upira skušnjavam Zla, da bi njegova družina uspela ostati skupaj.

Spielbergov **Hook** prestopa domišljjske meje J. M. Barriejevega romana *Peter Pan* in značajske poteze junakov prikroji podobi, ki bolj kakor izvirne Neverlandovce odseva sodobnega Američana. »Hook je zgodba o Petru Panu pri štiridesetih, pretirano zaljubljenem v svoje poklicno delo, zato nehote zataji, da je delček njega še vedno pobalinski fante,« pravi Spielberg: »V vsakem izmed nas je nekaj Banninga, še zlasti v meni, vendar se tega pre-

ČAROVNIKOV KLOBUK

screenplay
screen story
producer
co-producers
director of photography
production designer
film editor
music
costume designer
executive producer
casting
unit production manager
first assistant director
visual consultant
visual effects supervisor
choreographer
art directors
set decorator
special effects supervisor
associate producers
production effects producer
stunt coordinator/action choreographer
camera operator
first assistant camera
second assistant camera
still photographer
sound mixer
boom operator
cable operator
playback operator
video engineer
script supervisor
women's costume supervisor
men's costume supervisor
assistant costume designer
costumers
assistant art director
set designers
junior set designer
chief sculptor
chief model maker
model maker
illustrators
leadman
location manager
production office coordinator
assistant production coordinator
production secretaries
second second assistant director
DGA trainee
producers' associates
production assistants
art department assistant
intern
property master
swing gang
drapery foreman
assistant property master
props
make-up supervisor
assistant make-up supervisors
make-up artists
Julia Roberts' make-up
body make-up
special make-up creator
cannon creations shop crew
hair supervisor
assistant hair supervisors
Julia Roberts' hairstylist
hairstylists
chief lighting technician
assistant chief lighting technicians

malokrat zavedam. *Hotel sem, da bi bil Hook razumljen predvsem kot pripoved o odraščanju, ki med drugim pomeni tudi izgubljanje občutka za fantazijo in lepoto domišljije ...*«

Hook je odgovor na z romanom inspirirano vprašanje, kakšen je Peter Pan in kaj se z njim zgodi, ko odraste. »*To live ... will be an awfully big adventure,*« je zapisal James Barrie. Spielbergova vizija pisateljevega genialnega vodila v imaginarni Neverland (*second star on the right and straight on till morning*) pa gledalca ne napotuje več k iskanju po kartografijah tridimenzionalnega vesolja, ampak ga zapelje v dve uri in pol spektakularnega letenja na do konca razprtih krilih domišljije.

Za film, ki je v Ameriki doslej priigral 119 milijonov \$, je bila angažirana takorekoč kompletna divizija Lucasove Industrial Light & Magic. Megalomanski Culver Studios in Sony Pictures Studios (MGM, Lorimar, Columbia) so vzcveteli v labirinte ambientalnih delavnic z naj-sodobnejšo mehansko, elektronsko in računalniško vodeno tehnologijo. Lahko si predstavljamo, da je bil v ustvarjalnem vzdušju med maketami in modelčki, med tračnicami za kamere in dvigali za reflektorje, med vizualno in scenografsko razkošnimi

mizanscenskimi rekviziti ter ogromnimi premičnimi kulisami intenzivno prisoten duh Zlate dobe Hollywooda, saj so prav na taistih studijskih prizoriščih v tridesetih letih snemali filma **Čarovnik iz Oza** (*The Wizard of Oz*) in **V vrtilincu** (*Gone With the Wind*).

Navsezadnje je treba vedeti, da je tiste dni več kot zadovoljen prikimal konzultantu za vizualne efekte Johnu Napieru in scenografu Normanu Garwoodu (**Glory, Brazil**) režiser, zaradi katerega se je Julia Roberts odločila, da postane specialni efekt. V vlogi Tinkerbella je večino snemalnih dni prelebdela na stotinah metrov kablov in visečih žic ter se pred velikim modrim ozadjem v snemalnem procesu blue screena spogledovala z inovativno »letečo kamero«. V tem primeru se od igralcev pričakujejo posebne veščine, še zlasti občutek za orientacijo. Igralec namreč prosto visi in se premika v zraku, spreminja lego telesa, se pogovarja z neprisotnimi sogovorniki, dotika nevidnih predmetov ... Tak je bil tudi davek Julie Roberts, da je na filmu videti kot najmanjša in hkrati najživahnejša izmed palčkov. Lepota čarobnega okolja domišljijske dežele, skozi katero Tinkerbell varno vodi Petra Pana, pa je že stvar drugih, drugačnih filmskih »magičnih« postopkov.

Vrhunski make up je storil svoje, zato so tudi druga vodilna igralska imena filma težje prepoznavna. Banninga/Pana igra Robin Williams, Captain Hook je Dustin Hoffman, Bob Hoskins pa kot Smee nadomešča takorekoč manjkajočo Hookovo roko. V trenutkih pomanjkanja akrobatskega poguma je zvezdnike in druge igralce (72) sem ter tja zamenjalo 90 kaskaderjev. V napovedni špici se od režiserja do supervizorja za vizualne efekte zvrsti 23 imen z najpomembnejšimi nalogami za umetniški vtis. Vsega tega ne bi bilo brez 553 tehnično operativnih strokovnjakov in njihovega vodstva, pa čeprav si jih ponavadi kot gledalci nikoli ne zapomnimo.

P.S.

Tisti, ki bo v slovenščino uspel ustrezno prevesti vse poklice, ki so sodelovali pri nastajanju filma **Hook**, si bo prislužil celoletno naročnino na Ekran.

CVETKA FLAKUS

rigging gaffer
rigging best boy
lighting technicians
key grip
best boy grips
dolly grip
grips
key rigging grip
rigging grips
special effects foremen
special effects shop supervisor
special effects
ship rigging consultant
armor designer
armor technicians
construction coordinator
construction co-coordinator
construction foremen
construction equipment technician
head paint foremen
paint foremen
action prop paint
stand-by painter
tool foreman
head labor foreman
staff shop supervisor
modeler/mold maker
head greens coordinator
standby greensman
greensmen
craft service
casting assistant
extras casting
extra casting assistants
production controller
production accountant
assistant production accountant
payroll accountant
assistant accountants
unit publicist
assistant to Mr. Spielberg
secretary to Mr. Spielberg
assistants to Ms. Kennedy
assistant to Mr. Marshall
assistant to Mr. Hoffman
assistant to Mr. Williams
assistant to Ms. Roberts
dialect coach to Mr. Hoffman
transportation coordinator
transportation captain
drivers
animal trainer
supervising teacher
teachers
unit security supervisor
stand-in for Mr. Hoffman
stand-in for Mr. Williams
additional choreography
skateboard technical advisor
cablecam systems technician
fitness trainer to Mr. Williams
additional editing
supervising sound editors
ADR supervisor
re-recording mixers
assistant editors
music editor
music scoring mixer
orchestrations
orchestra manager
music preparations
sound editors
sound assistants
processed effects
re-recordists

ADR mixer
ADR recordist
ADR editors
ADR assistants
ADR voice casting
scoring crew
post-production supervisor
post-production coordinator
foley artists
foley mixers
foley recordists
sword technical advisors
animatronics and puppets creator
animatronics and puppets crew
remote control camera systems
ship riggings
color timers
negative cutter
dolby stereo consultant

Industrial Light & Magic (posebni vizualni efekti)

visual effects producer
art director
supervising matte artist
optical photography supervisor
digital effects supervisor
plate photography supervisor
post photography supervisor
key effects photographer
bluescreen unit manager
visual effects editor
effects camera supervisor
motion/wing supervisor
computer graphics supervisor
CG fire removal supervisor
digital scanning supervisor
animation supervisor
modelshop supervisor
rotoscope supervisor
executive in charge of post productions
executive in charge of post production
optical department
digital department
matte artists
camera department
stage department
effects camera
computer graphics
scanning
model department
rotoscope
storyboard artist
production coordinators
department coordinators
production assistants

Blue Screen

production liaison
additional photography
assistant cameraman
gyrosphere technician
sound mixer
boom operators
video assist
video cable
lighting technicians
best boy grip
standby painter
dolly grips
grips